

Dzień dobry

Proszę zapoznać się z materiałem zamieszczonym poniżej i sporządzić notatkę wg następującego planu, odpowiadając na pytania:

Temat 1

1. Co to są środki ochrony indywidualnej?
2. Jakie są podstawowe środki ochrony indywidualnej?
3. Jakie środki ochrony indywidualnej mogą być stosowane w placówkach handlowych? (zastanów się i zapisz w zshycie. Możesz posłużyć się przykładami ze swojego miejsca praktyk zawodowych).

Temat 2

1. Co to są środki ochrony zbiorowej?
2. Jakie są podstawowe środki ochrony zbiorowej?
3. Jakie środki ochrony zbiorowej mogą być stosowane w placówkach handlowych? (zastanów się i zapisz w zshycie. Możesz posłużyć się przykładami ze swojego miejsca praktyk zawodowych).

Zdjęcie notatki prześlij do sprawdzenia do poniedziałku (08.03).

W temacie wiadomości proszę wpisać nazwę przedmiotu " obsługa klientów - sprzedawca" lub wpisać "dla pani Tarędź" Proszę w treści wiadomości nie zapomnieć wpisać swojego imienia i nazwiska

Temat 1: Środki ochrony indywidualnej w przepisach BHP

Obowiązek zapewnienia pracownikom odpowiednich środków ochrony indywidualnej stanowi jednej z najważniejszych obowiązków, jakie nakładają na pracodawcę przepisy prawa pracy.

Środki ochrony indywidualnej to wszelkie środki noszone lub trzymane przez pracownika w celu jego ochrony przed jednym lub większą liczbą zagrożeń związanych z występowaniem niebezpiecznych lub szkodliwych czynników w środowisku pracy, w tym również wszelkie akcesoria i dodatki przeznaczone do tego celu.

Środki ochrony indywidualnej to przede wszystkim odzież ochronna – ochraniacze brzucha, klatki piersiowej, barku oraz

- środki ochrony kończyn – ochraniacze stóp, obuwie ochronne, ochraniacze kolan, łokci, dłoni itd.,
- środki ochrony głowy – hełmy,
- środki ochrony twarzy i oczu – okulary ochronne,
- środki ochronny słuchu – nauszники, wkładki przeciwhałasowe,
- środki ochrony układu oddechowego, izolujące cały organizm – kombinezony gazoszczelne,
- środki chroniące przed upadkiem z wysokości – linki bezpieczeństwa.

Natomiast środkami **ochrony indywidualnej nie są**:

- zwykła odzież robocza,
- mundury, które nie są specjalnie przeznaczone do zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników,
- środki ochrony indywidualnej używane przez wojsko, policję i inne służby utrzymania porządku

- publicznego,
- wyposażenie stosowane przez służby pierwszej pomocy i ratownicze,
- środki ochrony indywidualnej stosowane na podstawie przepisów Prawa o ruchu drogowym,
- wyposażenie sportowe,
- środki służące do samoobrony lub do odstraszenia,
- przenośne urządzenia do wykrywania oraz sygnalizowania zagrożeń i naruszania porządku publicznego.

Środki ochrony indywidualnej powinny być stosowane w sytuacjach, kiedy nie można:

- uniknąć zagrożeń lub
- wystarczająco ich ograniczyć za pomocą środków ochrony zbiorowej albo odpowiedniej organizacji pracy.

Pamiętaj!

Jeżeli masz możliwość zastosowania środków ochrony zbiorowej to mają one zawsze pierwszeństwo przed środkami ochrony indywidualnej.

Odpowiedni dobór środków ochrony indywidualnej

Rodzaj środków ochrony indywidualnej ustala pracodawca po konsultacji z pracownikami lub ich przedstawicielami. Prawidłowy dobór tych środków musi być poprzedzony zebraniem i przeanalizowaniem informacji bezpośrednio związanych z przyszłym stosowaniem środków ochrony indywidualnej na danych stanowiskach pracy.

Informacje te powinny dotyczyć:

- rodzaju wykonywanej pracy,
- rodzajów oraz natężenia lub stężenia czynników szkodliwych i niebezpiecznych,
- poszczególnych części ciała pracowników narażonych na działanie czynników szkodliwych i niebezpiecznych,
- możliwego do zaakceptowania stopnia ograniczenia czynności niezbędnych podczas wykonywania pracy, w związku z używaniem środków ochrony indywidualnej,
- pozycji, w której wykonywana jest praca,
- konieczności przemieszczenia się i zasięgu działania środków ochrony indywidualnej,
- sposobu wentylacji pomieszczeń,
- stopnia uciążliwości pracy,
- niezbędnego czasu przebywania pracownika w sferze niebezpiecznej lub skażonej,
- dodatkowych zagrożeń zewnętrznych (np. zagrożenia pożarem).

Ocena zgodności środków ochrony indywidualnej

Zgodnie z przepisami Kodeksu pracy, pracodawca może dostarczyć pracownikowi jedynie środki ochrony indywidualnej, które spełniają wymagania dotyczące oceny zgodności. Wymagania te zostały określone w ustawie o systemie oceny zgodności oraz w akcie wykonawczym do tej ustawy – rozporządzenie w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej.

Zgodnie z przepisami powyższego rozporządzenia środki ochrony indywidualnej powinny:

1. zapewniać wystarczającą ochronę przed występującymi zagrożeniami,
2. być zaprojektowane oraz wykonane zgodnie z wymaganiami ergonomii w taki sposób, aby w przewidywanych warunkach używania, do których są przeznaczone, użytkownik mógł normalnie wykonywać wszelkie czynności w przypadku zagrożenia, korzystając równocześnie z odpowiedniej ochrony na możliwie najwyższym poziomie.

Środki ochrony indywidualnej powinny być zaprojektowane i wykonane tak, aby możliwe było ich łatwe i prawidłowe założenie przez użytkownika oraz pozostawienie ich na właściwym miejscu przez przewidywany okres użytkowania, z uwzględnieniem panujących wokół warunków, wykonywanych

ruchów i przyjmowania pozycji ciała. Z tego też względu należy zapewnić możliwość optymalnego stosowania tych środków do budowy ciała użytkownika za pomocą wszelkich właściwych środków, w szczególności odpowiednich systemów regulacji i mocowania lub przez zapewnienie odpowiedniego zakresu rozmiarów. Środki ochrony indywidualnej powinny być możliwie jak najlżejsze, z zachowaniem wymaganej wytrzymałości i skuteczności ich działania. Potwierdzeniem tych wymagań jest oznakowanie środków ochrony indywidualnej **znakiem CE**.

Środki ochrony indywidualnej dostarczane pracownikom powinny:

- być odpowiednie do istniejącego zagrożenia i nie powodować same z siebie zwiększonego zagrożenia,
- uwzględnić warunki istniejące w danym zakładzie pracy,
- uwzględnić wymagania ergonomii oraz stan zdrowia pracownika,
- być dopasowane do użytkownika,
- dać się dopasować względem siebie bez zmniejszania ich właściwości ochronnych – w przypadkach występowania więcej niż jednego zagrożenia i konieczności jednoczesnego zastosowania kilku środków ochrony indywidualnej.

Ważne!

Środki ochrony indywidualnej powinny być przeznaczone do osobistego użytku. W wyjątkowych przypadkach środek ochrony indywidualnej może być używany przez więcej niż jedną osobę, o ile zastosowano działania wykluczające niepożądany wpływ takiego użytkownika na zdrowie i higienę użytkowników.

Prawa pracownika, a obowiązki pracodawcy

Środki ochrony indywidualnej są własnością pracodawcy i dostarczanie ich pracownikom odbywa się w sposób nieodpłatny. Pracodawca zapewnia również środki ochrony indywidualnej osobom, które wykonują czynności inspekcyjne lub inne krótkotrwałe prace.

Temat: Środki ochrony zbiorowej w przepisach BHP

Każdy pracodawca ma za zadanie chronić życie i zdrowie swoich pracowników. Powinien on stosować wszystkie możliwe środki, które pomogą zmniejszyć zagrożenia, tak aby osiągnęły one minimalne wartości, które są dopuszczalne. W tym celu pracodawca może stosować środki ochrony zbiorowej, do których należą środki administracyjno-organizacyjne, prawne oraz techniczne, ograniczające wpływ zagrożeń na zdrowie i bezpieczeństwo pracowników.

Zawsze pracodawca powinien zapewnić pierwszeństwo stosowania środków ochrony zbiorowej nad środkami ochrony indywidualnej.

Przez **środki ochrony zbiorowej** rozumie się środki przeznaczone do jednoczesnej ochrony grupy ludzi, w tym i pojedynczych osób, przed niebezpiecznymi i szkodliwymi czynnikami występującymi pojedynczo lub łącznie w środowisku pracy, będące rozwiązaniami technicznymi stosowanymi w pomieszczeniach pracy, maszynach i innych urządzeniach.

Do **środków administracyjno-organizacyjnych** i prawnych możemy zaliczyć wszystkie akty prawne, przepisy wewnątrzzakładowe, działania kontrolne oraz dopilnowanie przestrzegania przepisów bhp przez pracowników.

Środki techniczne, które w rzeczywistości tworzą środki ochrony zbiorowej, mają za zadanie chronić pracowników przed zagrożeniami występującymi w środowisku pracy. Zaliczyć możemy do nich bardzo różnorodne środki, które często wynikają z warunków lokalnych.

Do podstawowych elementów ochrony zbiorowej możemy zaliczyć m.in.:

1. Oświetlenie

Wyróżnia się trzy podstawowe rodzaje oświetlenia:

- **oświetlenie ogólne** – równomierne oświetlenie pewnego obszaru bez uwzględnienia szczególnych wymagań dotyczących oświetlenia niektórych jego części;
- **oświetlenie miejscowe** – dodatkowe oświetlenie przedmiotu pracy wzrokowej, z uwzględnieniem szczególnych potrzeb oświetleniowych, w celu zwiększenia natężenia oświetlenia, uwidocznienia szczegółów itp., załączane niezależnie od oświetlenia ogólnego;
- **oświetlenie złożone** – oświetlenie składające się z oświetlenia ogólnego i oświetlenia miejscowego.

Co do zasady budynek, w którym znajdują się pracownicy powinien być oświetlany światłem dziennym. W niektórych przypadkach jest to jednak niewystarczalne, dlatego stosuje się oświetlenie sztuczne.

Dopuszczalne jest także, oświetlenie pomieszczenia przeznaczonego na pobyt ludzi wyłącznie światłem sztucznym, w przypadkach:

- gdy oświetlenie dzienne nie jest konieczne lub nie jest wskazane ze względów technologicznych;
- jest to uzasadnione celowością funkcjonalną zlokalizowania pomieszczenia w obiekcie podziemnym lub w części budynku pozbawionej oświetlenia dziennego.

Oświetlenie jest fizycznym czynnikiem środowiska pracy i jest zaliczane do czynników uciążliwych. Wynika to faktu, że niewłaściwe oświetlenie stanowisk pracy prowadzi do nadmiernego zmęczenia narządu wzroku, dolegliwości wzroku, spadku wydajności pracy oraz może powodować pogłębienie wad wzroku.

Ważne!

W przypadku, gdy pomieszczenie jest miejscem pracy stałej i aby mogło być oświetlane tylko światłem sztucznym, wymagana jest zgoda właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego, wydana w porozumieniu z właściwym okręgowym inspektorem pracy.

2. Wentylacja i klimatyzacja

Wentylacja ma za zadanie doprowadzenie i utrzymanie powietrza w pomieszczeniach przez nią obsługiwanych w taki sposób, aby jego czystość, temperatura i ruch pozostawały w określonych granicach, bez ingerencji w parametry powietrza dostarczanego z zewnątrz.

Ze względu na sposób wymuszania ruchu powietrza wentylację dzielimy na:

- naturalną,
- mechaniczną.

Wentylację mechaniczną natomiast dzielimy na:

- wywiewną,
- nawiewną,
- nawiewno-wywiewną.

Klimatyzacja ma za zadanie zapewnienie warunków komfortowych wewnątrz pomieszczeń. Dopuszczalne parametry powietrza mogą wynikać z komfortu przebywania w tych pomieszczeniach ludzi lub procesów technologicznych. Instalacje klimatyzacyjne ze względu na miejsce stosowania dzielimy na:

- stosowane w pomieszczeniach przemysłowych,
- stosowane w budynkach użyteczności publicznej.

Dobranie odpowiedniego rodzaju instalacji do poszczególnych procesów technologicznych powinno się

odbywać na etapie projektowania budynku lub adaptacji już istniejącego budynku do przewidzianych procesów (rodzaju działalności). Wybór instalacji powinien być poparty badaniami środowiska wewnętrznego (klimatu wewnętrznego) oraz dokonywany na podstawie obliczeń i dobrych praktyk zgodnie z obowiązującymi przepisami. Warto posiłkować się Polskimi Normami. Praktyka często jednak pokazuje, że w toku życia danego zakładu zachodzą zmiany organizacyjne i logistyczne. Jest to uciążliwe dla osób, które są odpowiedzialne za zapewnienie dogodnych warunków do pracy, jako że przystosowanie niektórych pomieszczeń może być niemożliwe lub bardzo trudne.

3. Oddymianie

Na podstawie *rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1422)*, można określić na jakich klatkach ewakuacyjnych i w jakich pomieszczeniach istnieje obowiązek instalowania urządzeń do usuwania dymów, czy gazów pożarowych.

4. Instalacja odgromowa

Każdy budynek firmy powinien być wyposażony w instalację odgromową, która umożliwi wykonywanie pracy także w czasie burz i ulew.

Ochrona odgromowa polega na wykonaniu urządzenia piorunochronnego, którego zadaniem jest:

- przejęcie uderzenia pioruna, a więc niedopuszczenie do wyładowania w obiekt;
- odprowadzenie prądu pioruna do ziemi;
- niedopuszczenie do powstania napięć zagrażających bezpieczeństwu ludzi i zwierząt;
- niedopuszczenie do wyładowań iskrowych mogących spowodować pożar i wybuch.

Wg rozporządzenia Ministra Infrastruktury instalacja odgromowa powinna być wykonana zgodnie z Polską Normą PN-EN 62305 dotyczącą ochrony odgromowej obiektów budowlanych. Norma składa się z czterech arkuszy normujących obliczanie, projektowanie, wykonanie, odbiór i eksploatację instalacji odgromowej zewnętrznej i wewnętrznej.

5. Rozwiązania konstrukcyjne stosowane w maszynach

Przykłady:

Sposób ochrony	Rozwiązania konstrukcyjne
Ochrona przez oddalenie – utrzymanie ciała ludzkiego lub jego części ciała poza strefą zagrożenia.	<p>Odległości bezpieczeństwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oddalenie; – odstępy minimalne; <p>Osłony stałe;</p> <p>Osłony nastawne;</p> <p>Oburęczne urządzenia sterujące.</p>
<p>Ochrona przez kontrolę dostępu do strefy zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wykrywanie przekroczenia granicy wyznaczającej strefę zagrożenia, – wykrywanie obecności człowieka w strefie zagrożenia. 	<p>Osłony:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ruchome, połączone z urządzeniami blokującymi; – ruchome, połączone z urządzeniami blokującymi i/lub regulującymi.

	<p>Urządzenia elektroczułe do wykrywania osób:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kurtyny świetlne; – fotokomórki o jednej wiązce; – obrzeża i listwy czułe na nacisk; – podczerwień aktywna; – systemy wizyjne; – systemu ultradźwiękowe
<p>Ochrona przy usunięciu zagrożenia – uczynienie maszyny bezpieczną lub utrzymanie jej w tym stanie.</p>	<p>Urządzenia zatrzymania awaryjnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – linki bezpieczeństwa; – przyciski typu „grzybek” <p>Odłączanie i rozpraszanie energii:</p> <ul style="list-style-type: none"> – klucz przekładny; – kłódka; – rozproszenie energii

Do grupy środków ochrony zbiorowej zalicza się także np.: rusztowania robocze i ochronne, balustrady i pomosty robocze. W sytuacji, gdy ograniczenie zagrożeń w wyniku zastosowania rozwiązań organizacyjnych i technicznych nie jest wystarczające, pracodawca jest obowiązany zapewnić pracownikom środki ochrony indywidualnej, odpowiednie do rodzaju i poziomu zagrożeń.